

Toelichting 5de wijziging Waterschapsverordening: regels grondwateronttrekkingen en onttrekkingsverbod openbare vijvers

ALGEMENE TOELICHTING

Met de 5de wijziging van de Waterschapsverordening worden de regels over het onttrekken van grondwater aangepast. Daarnaast wordt een verbod ingesteld voor het onttrekken van oppervlaktewater uit openbare vijvers waar geen wateraanvoer mogelijk is. Tot slot wordt een aantal redactionele wijzigingen doorgevoerd.

Grondwateronttrekkingen beregen en bevoeiing

De belangrijkste wijzigingen wat betreft de regels voor het onttrekken van grondwater gaan over het onttrekken van grondwater voor beregening en bevoeiing.

Het huidige beperkingengebied 'onttrekken grondwater', waar een verbod geldt voor het onttrekken van grondwater voor beregening of bevoeiing als het debiet van de onttrekking meer dan 10 m³ per uur is (artikel 4.9 Waterschapsverordening (huidig)), wordt verruimd.

Doel

Het wijzigen van de regels voor grondwateronttrekkingen dragen bij aan het doel van het vergroten van de grondwatervoorraad, om in perioden van droogte meer water beschikbaar te hebben voor landbouw, natuur en drinkwater (Watervisie 2050 en Waterbeheerprogramma 2022 – 2027).

Meer in het bijzonder richten de nieuwe regels voor grondwateronttrekkingen zich op het beperken van verdere verdroging van grondwaterafhankelijke natuur¹.

Taak

Waterschappen hebben als doel het beheer van watersystemen in hun beheergebied (artikel 1, lid 1, Waterschapswet). Eén van de taken van het waterschap hierbij is het beheer van watersystemen (artikel 1, lid 2, Waterschapswet in samenhang met artikel 2.17, lid 1, Omgevingswet).

Een watersysteem is het samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en de voor het waterbeheer noodzakelijke ondersteunende kunstwerken (zoals stuwen, duikers en dammen). (Bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet, begrippen)

Het beheer van watersystemen is het samenstel van aan watersystemen verbonden taken, gericht op:

- het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste; in samenhang met
- het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van die watersystemen; en
- de vervulling van de op grond van deze wet aan die watersystemen toegekende maatschappelijke functies.

(Bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet, begrippen)

¹ Natuurtypen waarvan het duurzaam voorkomen afhankelijk is van de grondwaterstand, kwel of grondwaterkwaliteit worden aangemerkt als grondwaterafhankelijk.

Het waterschap moet hierbij voldoen aan omgevingswaarden, zorgplichten, inspanningsverplichtingen en resultaatsverplichtingen. Het waterschap heeft bij het uitvoeren van zijn taak een zekere beleidsvrijheid om na afweging van belangen te kiezen voor of juist af te zien van het gebruik van een bepaalde bevoegdheid of instrument. Het waterschap moet hierbij rekening houden met en voldoen aan relevante wet- en regelgeving, zoals de Kaderrichtlijn Water en Grondwaterrichtlijn, de Waterschapswet, de Omgevingswet, de Algemene wet bestuursrecht, maar ook de provinciale beheeropdracht.

Provincie

Zowel het provinciebestuur van Overijssel als van Drenthe vragen van het waterschap om verdroging van grondwaterafhankelijke natuur te voorkomen en waar mogelijk te herstellen.

(Grond)waterbeheer

Het stellen van regels in de Waterschapsverordening is een van de beheerinstrumenten van het waterschap om zijn taak uit te oefenen. Naast het stellen van deze regels werkt het waterschap aan:

- strategieën en planvorming (Watervisie, Waterbeheerprogramma, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) en Zoetwatervoorziening Oost Nederland (ZON);
- het operationeel peilbeheer van het oppervlaktewater (beheer van stuwen, gemalen en andere kunstwerken);
- de calamiteiten zorg in bijzondere omstandigheden (grote schaarste of overvloed aan water, aanmerkelijke verslechtering van de kwaliteit daarvan of bij gevaar voor waterstaatswerken);
- het uitvoeren van projecten waarmee het watersysteem wordt heringericht;
- vergunningverlening, toezicht en handhaving van de regels uit de Waterschapsverordening.

Plan m.e.r.-beoordeling

Een milieueffectrapportage (m.e.r. = procedure) brengt de milieugevolgen van een plan of project in beeld voordat er een besluit over wordt genomen. De initiatiefnemer beschrijft de verwachte gevolgen voor het milieu in een milieueffectrapport (MER). Een MER is dus het resultaat van een m.e.r..

Het wijzigen van regels in een waterschapsverordening kan (plan) m.e.r.-plichtig zijn. Daarvoor moet een beoordeling van de wijzigingen plaatsvinden. Deze plan m.e.r.-beoordeling moet antwoord geven op de vraag of de wijziging van de waterschapsverordening kan leiden tot aanzienlijke milieueffecten, waarvoor een plan m.e.r. doorlopen moet worden.

Het waterschap heeft een plan m.e.r.-beoordeling laten uitvoeren met de vraag of de voorgestelde aanpassingen in de Waterschapsverordening leiden tot aanzienlijk negatieve milieueffecten.

De plan m.e.r.-beoordeling laat zien dat de voorgestelde aanpassingen in de Waterschapsverordening een overwegend positieve milieueffecten hebben. De belangrijkste positieve effecten worden verwacht voor grondwaterkwantiteit, beschermde natuurgebieden en grondwaterafhankelijke soorten. Voor de oppervlaktewaterkwaliteit en grondwaterkwaliteit zijn de effecten naar verwachting (zeer) beperkt. Een mogelijk negatief effect treedt op bij de landbouw. Maar omdat de effecten van de maatregelen op de grondwaterstanden beperkt zijn en een hogere grondwaterstand in de zomer gunstig is voor de landbouw, is er naar verwachting geen aanzienlijk negatief milieueffect op het aspect landbouw.

Op basis van de uitgevoerde plan m.e.r.-beoordeling blijkt dat de voorgestelde aanpassingen in de Waterschapsverordening mogelijk een aantal negatieve milieugevolgen met zich meebrengt, maar dat er geen sprake is van aanzienlijk negatieve milieueffecten. Dit betekent dat er voor het wijzigen van de Waterschapsverordening geen milieueffectrapport (MER) hoeft te worden opgesteld.

Verbod onttrekken oppervlaktewater uit openbare vijvers waar geen wateraanvoer mogelijk is

In artikel 4.19 Waterschapsverordening (huidig) staan de verboden voor het onttrekken van oppervlaktewater. Hier wordt een verbod aan toegevoegd. Het wordt verboden om water aan een oppervlaktewaterlichaam te onttrekken in het beperkingengebied openbare vijvers waar geen wateraanvoer mogelijk is, als het debiet van de onttrekking meer dan 5 m³ per uur is, in de periode van 1 maart tot 1 november.

VERBIJZONDERDE TOELICHTING

Grondwateronttrekkingen voor berekening of bevoeiing

Op dit moment gelden de volgende regels voor het onttrekken van grondwater voor berekening of bevoeiing.

- Als het debiet van de onttrekking niet meer dan 10 m³ per uur geldt als algemene regel dat grondwater mag worden onttrokken voor berekening of bevoeiing (artikel 4.3, lid 3, onder a, Waterschapsverordening (huidig)).
- Als het debiet van de onttrekking meer dan 10 m³ per uur en niet meer dan 60 m³ per uur is en de duur van de duur van de aaneengesloten onttrekking minder of gelijk is aan 90 dagen en de totale grondwateronttrekking niet meer is dan 25.000 m³, geldt er een meldplicht (artikel 4.4, lid 3, Waterschapsverordening (huidig)).
- Als het debiet van de onttrekking meer dan 60 m³ per uur is of de duur van de aaneengesloten onttrekking langer is dan 90 dagen of de totale grondwateronttrekking meer is dan 25.000 m³, geldt er een vergunningplicht (artikel 4.6, lid 1, onder a. en b., Waterschapsverordening (huidig)).
- Tot slot geldt er in het beperkingengebied onttrekken grondwater een verbod op het onttrekken van grondwater voor berekening of bevoeiing als het debiet van de onttrekking meer dan 10 m³ per uur is (artikel 4.9, Waterschapsverordening (huidig)).

Meldplicht grondwateronttrekkingen berekening of bevoeiing

Er is sprake van een meldplicht voor het onttrekken van grondwater voor berekening of bevoeiing als:

- a. het debiet van de onttrekking groter is dan 10m³/uur en niet meer dan 60m³/uur;
- b. er niet meer dan 90 dagen aaneengesloten wordt onttrokken;
- c. de totale onttrekking niet meer is dan 25.000 m³.

Als een grondwateronttrekking voor berekening of bevoeiing onder deze criteria valt, moet de grondwateronttrekking uiterlijk 5 werkdagen voor het begin van de onttrekking worden gemeld. Bij het doen van de melding moeten de gegevens en bescheiden worden versterkt als beschreven in de indienvereisten voor de melding. Binnen een jaar na de melding moet de activiteit – het onttrekken van grondwater voor berekening of bevoeiing - zijn uitgevoerd. Daarna geldt de ingediende melding niet meer.

Verruiming beperkingengebied onttrekken grondwater

De huidige regels voor het onttrekken van grondwater, waaronder het verbod voor het onttrekken van grondwater voor berekening en bevoeiing in het beperkingengebied, zijn in Rijn-oost verband opgesteld en in 2013 vastgesteld door de rechtsvoorgangers van waterschap Vechtstromen.

Deze regels zijn bij de fusie op 1 januari 2014 overgegaan naar waterschap Vechtstromen, op 8 december 2015 (opnieuw) vastgesteld als algemene regel bij de destijds geldende Keur van het waterschap en sinds 1 januari 2024, met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, beleidsneutraal opgenomen in de Waterschapsverordening.

Grondwaterafhankelijke natuur wordt beïnvloed door tijdelijke verlaging van grondwaterstanden als gevolg van grondwateronttrekkingen. De invloed van grondwateronttrekkingen reikt over een bepaalde afstand die afhankelijk is van de kenmerken van de onttrekkingen en de opbouw van de ondergrond. Om grondwaterafhankelijke natuur te beschermen wordt het beperkingengebied onttrekken grondwater verruimd van 200 m naar 500 m.

De grondwaterafhankelijke natuur die ten grondslag ligt aan het in 2013 vastgestelde beperkingengebied voor grondwateronttrekkingen is als uitgangspunt genomen voor de uitbreiding van het beperkingengebied voor grondwateronttrekkingen. Na 2013 zijn grondwaterafhankelijke habitattypen in Natura 2000-gebieden vastgesteld die buiten het bestaande beperkingengebied vallen. De grondwaterafhankelijke delen van deze gebieden zijn vanwege de zwaardere juridische bescherming door Europese regelgeving (de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) toegevoegd als basis voor het bepalen van het nieuwe beperkingengebied.

Sinds de vaststelling van de huidige regels en het huidige beperkingengebied onttrekken grondwater hebben zich relevante ontwikkelingen voorgedaan die aanleiding geven de gehanteerde beschermingszone te heroverwegen. In de afgelopen jaren is sprake geweest van een toename van droge en zeer droge zomers. Hierdoor is de vraag naar beregening toegenomen, wat heeft geleid tot een groei van zowel het aantal als de omvang van grondwateronttrekkingen voor beregening en bevoeiing. Tegelijkertijd is de kennis over de hydrologische effecten van grondwateronttrekkingen verder ontwikkeld.

Het beperkingengebied omvat de grondwaterafhankelijke natuur en de invloedzone van grondwateronttrekkingen.

Bij de herziening van de invloedsafstanden zijn de uitgangspunten van de berekeningen geactualiseerd. In het eerdere beleid was de beschermingszone van 200 meter gebaseerd op destijds beschikbare inzichten en aannames over de omvang en duur van grondwateronttrekkingen. De nieuwe berekeningen sluiten beter aan bij de huidige praktijk en bij de omvang van onttrekkingen waarvoor een vergunningplicht geldt. Waar eerder werd uitgegaan van de effecten van een afzonderlijke beregeningsbeurt, is nu gerekend met de maximale onttrekkingsomvang die binnen het vergunningstelsel relevant is. Deze benadering geeft een realistischer beeld van de potentiële invloed van nieuwe grondwateronttrekkingen op de grondwaterstand.

Naast de aanpassing van de uitgangspunten voor de berekening van de invloedsafstanden is aan deskundigen van TU-Delft en TNO advies gevraagd over de wijze van berekenen (Deskundigenadvies TNO/TU-Delft, 2026). Het deskundigenadvies van TNO en TU Delft wijst erop dat de invloedsafstand van grondwateronttrekkingen mede wordt bepaald door de lokale geohydrologische opbouw van de ondergrond. De meest nauwkeurige bepaling van effecten zou daarom plaatsvinden met behulp van gebiedsspecifieke grondwatermodellen.

Deze modellen zijn beschikbaar voor de Natura 2000-gebieden, maar niet voor alle NNN-gebieden. Daarnaast zijn de modellen ontwikkeld voor het doorrekenen van concrete maatregelen en vergt het doorrekenen van effecten van potentiële toekomstige onttrekkingen aanzienlijke aanpassingen en specialistische inzet. Toepassing van gebiedsspecifieke modellering voor alle natuurgebieden zou daardoor leiden tot een omvangrijke onderzoeksinspanning en een aanzienlijke verlenging van de doorlooptijd. Uit de uitgevoerde analyses blijkt dat de berekende invloedsafstanden, ondanks verschillen in geohydrologische omstandigheden, in hoofdzaak variëren tussen circa 250 en 500 meter. Gegeven deze relatief beperkte bandbreedte is de meerwaarde van het uitvoeren van aanvullende gebiedsspecifieke berekeningen voor alle natuurgebieden naar verwachting beperkt.

Om de robuustheid van de gekozen benadering te toetsen zijn voor twee representatieve voorbeeldgebieden berekeningen uitgevoerd waarbij geohydrologische kenmerken uit het regionale grondwatermodel zijn overgenomen in een vereenvoudigde rekenmethodiek (TAUW, 2026). De resultaten bevestigen dat een beschermingsafstand van 500 meter aansluit bij de bovengrens van de te verwachten invloedsafstanden en daarmee een passend beschermingsniveau biedt voor grondwaterafhankelijke natuur.

Daarom is gekozen voor een generieke beschermingsafstand van 500 meter. Deze keuze biedt een evenwicht tussen hydrologische onderbouwing, uitvoerbaarheid, consistentie van beleid en bescherming van natuurwaarden.

Het doel van de beschermingszone is het voorkomen van aanvullende verlaging van de grondwaterstand ter plaatse van grondwaterafhankelijke natuur. Omdat negatieve effecten op deze natuurwaarden vaak moeilijk of slechts op lange termijn herstelbaar zijn, is het van belang dat nieuwe grondwateronttrekkingen niet worden toegestaan binnen een afstand waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat effecten kunnen optreden.

Uit hydrologische analyses (TAUW, 2025) blijkt dat de invloedsafstand van grondwateronttrekkingen afhankelijk is van gebiedskenmerken en varieert tussen circa 250 en 500 meter.

Bij de keuze van de beschermingsafstand is rekening gehouden met:

- de geactualiseerde berekende invloedsafstanden;
- de variatie in berekende invloedsafstanden (250-500 m) op basis van kenmerken van de ondergrond;
- het voorzorgsbeginsel bij het belang van bescherming van grondwaterafhankelijke natuur;
- de omstandigheid dat uitsluitend nieuwe onttrekkingen worden beperkt en bestaande rechten worden gerespecteerd;
- de wens om een eenvoudig toepasbare en handhaafbare regel vast te stellen;
- het feit dat bestaande vergunde onttrekkingen niet worden beperkt en de maatregel uitsluitend betrekking heeft op nieuwe onttrekkingen.

Gezien de variatie in de invloedsafstand biedt een beschermingsafstand gebaseerd op uitsluitend de gemiddelde invloedsafstand onvoldoende zekerheid dat negatieve effecten op natuur worden voorkomen. Daarom is gekozen voor een beschermingsafstand van 500 meter rondom grondwaterafhankelijke natuur. Deze afstand omvat de maximaal berekende invloedsafstand en biedt daarmee een robuuste bescherming tegen ongewenste aanvullende grondwaterverlaging. Hiermee wordt een evenwicht bereikt tussen bescherming van natuurwaarden en het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw buiten de beschermingszone.

Vanwege de variatie tussen gebieden is overwogen of een gebiedsspecifieke beschermingsafstand kan worden vastgesteld. Hoewel een dergelijke benadering in theorie nauwkeuriger kan zijn, vraagt dit omvangrijk aanvullend onderzoek en leidt dit tot een langere doorlooptijd. Gezien het beschermingsdoel, de omvang van de onzekerheden en de wens tot een eenduidige en uitvoerbare regel, is gekozen voor een generieke beschermingsafstand gebaseerd op de bovengrens van de berekende invloedsafstanden. Hiermee wordt op een praktische en robuuste wijze invulling gegeven aan het voorzorgsbeginsel en wordt voldoende zekerheid geboden dat nieuwe grondwateronttrekkingen niet leiden tot ongewenste aanvullende effecten op grondwaterafhankelijke natuur.

Meetplicht grondwateronttrekkingen

Voor grondwateronttrekkingen geldt een meetplicht: de initiatiefnemer die grondwater onttrekt moet met een nauwkeurigheid van 95% de hoeveelheid onttrokken grondwater per kwartaal meten (artikel 4.11 Waterschapsverordening (huidig)).

De gemeten gegevens moeten uiterlijk op 31 januari van ieder jaar aan het dagelijks bestuur van het waterschap worden verstrekt. Of binnen een maand na het stoppen van de grondwateronttrekking. Voor grondwateronttrekkingen met een debiet van de onttrekking van minder dan 10 m³ per uur geldt de meetplicht niet.

Het waterschap verstrekt op zijn beurt deze gegevens aan de provincie. De provincie gebruikt deze gegevens voor het opleggen van de provinciale grondwaterheffing. Het waterschap gebruikt deze gegevens om de toestand van de grondwatervoorraad te evalueren. Informatie over grondwateronttrekkingen per put en verspreid in de tijd leveren voor deze evaluatie de meest bruikbare informatie.

Deze meetplicht geldt al sinds de tijd van de Grondwaterwet en is via de Waterwet en de bruidsschat Waterschapsverordening bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet opgenomen in de Waterschapsverordening van het waterschap. Verder geven de Omgevingsverordeningen van Overijssel en Drenthe instructies over het opnemen van een meetplicht in de Waterschapsverordening en het verstrekken van de gemeten gegevens aan de provincie.

De meetplicht stelt een nauwkeurigheid van 95% van de meting van de hoeveelheden onttrokken grondwater. Deze nauwkeurigheid is (alleen) met een watermeter te bereiken. Voorgaande veronderstelt dus bij iedere grondwateronttrekking de aanwezigheid van een watermeter.

Voor grondwateronttrekkingen voor industriële toepassing of voor bouwputbemaling, proefbronnering, sleufbemaling, bodemsanering en grondwatersanering is dit vaak het geval. Bij grondwateronttrekkingen voor beregening en bevoeiing is dit veelal niet het geval.

Bij niet continue grondwateronttrekkingen, zoals die voor beregening of bevoeiing, stuit het gebruik van watermeters op praktische bezwaren. De toepassing van een watermeter bij grondwateronttrekkingen voor beregening is omslachtig en storingsgevoelig doordat deze bij elke onttrekking opnieuw met losse hulpstukken aan de pomp moet worden gekoppeld.

Om tegemoet te komen aan de praktische bezwaren wordt als algemene regel in de Waterschapsverordening opgenomen dat de meting bij een grondwateronttrekking voor beregening of bevoeiing kan plaatsvinden door vermenigvuldiging van beregenings- of irrigatiegift in mm met de oppervlakte die wordt beregend of bevoeid.

De verkregen gegevens kunnen vervolgens via een aangewezen elektronisch kanaal aan het dagelijks bestuur worden verstrekt. Hiermee accepteert het waterschap een geringere nauwkeurigheid van de meting. Daar tegenover staat dat het meten en registreren door deze aanpassing eenvoudiger wordt. De verwachting is dat daardoor een completer beeld van de onttrekkingen voor beregening zal ontstaan.

Overgangsrecht

Uitgangspunt voor het overgangsrecht bij het verruimen van het beperkingengebied onttrekken grondwater en daarmee de uitbreiding van het verbod op grondwateronttrekkingen voor beregening en bevoeiing in dat beperkingengebied, is de eerbiedigende werking voor bestaande grondwateronttrekkingen voor beregening en bevoeiing.

Het overgangsrecht voor bestaande grondwateronttrekkingen voor beregening en bevoeiing luidt als volgt.

Het verbod geldt niet voor de grondwateronttrekkingen voor beregening of bevoeiing in het beperkingengebied onttrekken grondwater:

- als die grondwateronttrekking voor 1 januari 2028 bij het waterschap worden gemeld en uit die melding blijkt dat de voorziening om grondwater te onttrekken voor 15 april 2026 aanwezig was; of
- voor die grondwateronttrekkingen een omgevingsvergunning is verleend.

Om onder het overgangsrecht te vallen en als bestaand gebruik te kunnen worden geregistreerd, moet een initiatiefnemer zich actief voor 1 januari 2028 melden bij het waterschap. Bij deze melding moet de initiatiefnemer aantonen dat zijn voorziening om grondwater te onttrekken – de put – voor 15 april 2026 aanwezig was. De datum van 15 april 2026 is gekozen, omdat dit de datum van het vaststellen van het beleidskader grondwateronttrekkingen en drainage door het algemeen bestuur.

Door bestaande grondwateronttrekkingen in het (nieuwe) beperkingengebied zich voor 1 januari 2028 te laten melden, krijgt het waterschap een (sluitende) administratie van de grondwateronttrekkingen die onder het overgangsrecht vallen. De datum van 1 januari 2028 is gekozen, zodat initiatiefnemers na inwerkingtreding van de 5de wijziging van de Waterschapsverordening voldoende tijd hebben om zich te melden.

In de praktijk kunnen onder meer de volgende stukken worden gebruikt om aan te tonen dat de voorziening om grondwater te onttrekken voor 15 april 2026 aanwezig was:

- een oude vergunning, eerdere melding of registratie bij het waterschap of de provincie;
- facturen van de aanleg van de bron, put of beregeningsinstallatie;
- boorrapporten van het boorbedrijf;
- oude luchtfoto's waarop de installatie, beregeningshaspel of pompput zichtbaar is;
- landbouwadministratie of bedrijfsadministratie;
- kadastrale bescheiden;
- onderhoudsrapporten;
- foto's met een verifieerbare datum;
- elektriciteitsaansluitingen of verbruiksgegevens die passen bij de onttrekking;
- verklaringen van derden, bijvoorbeeld de boorfirma of voormalige eigenaren.

Uitwerking overgangsrecht

Voorbeelden over werking overgangsrecht:

- Valt een bestaande put die na 1 januari 2028 wordt gemeld onder het overgangsrecht?
Nee, als een bestaande put na 1 januari 2028 wordt gemeld dan valt de grondwateronttrekking niet onder het overgangsrecht. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat 10 maanden na vaststelling van het overgangsrecht een voldoende lange periode is om bestaande putten te melden.
- Mag een bestaande put in het beperkingengebied, die onder bestaand gebruik valt, worden vervangen?
Ja. Een bestaande put in het beperkingengebied, die op grond van het overgangsrecht onder bestaand gebruik valt, mag om technische reden (bijvoorbeeld een verstopt filter) worden vervangen. Aangezien in het beperkingengebied een standstill geldt, moet de vervanging één op één plaatsvinden. De oude put moet worden gesaneerd. De nieuwe put wordt bij voorkeur buiten het beperkingengebied geplaatst of tenminste op gelijke of grotere afstand van de grondwaterafhankelijke natuur.

Verbod onttrekken oppervlaktewater uit openbare vijvers waar geen wateraanvoer mogelijk is

Binnen het beheergebied van Vechtstromen bevinden zich verscheidene openbare vijvers – voornamelijk in stedelijk gebied, maar ook geïsoleerde vijvers buiten het stedelijk gebied - waar geen wateraanvoer mogelijk is. In tijden van droogte wordt er oppervlaktewater onttrokken uit deze vijvers voor bijvoorbeeld het beregenen van gewassen, sportvelden of groenvoorzieningen. Het gaat hierbij om onttrekkingen door

mobiele installaties, zoals zuigwagens, giertanks en (tijdelijk) aangelegde onttrekkingsvoorzieningen (pompen).

Door het veelvuldig onttrekken van oppervlaktewater uit openbare vijvers waar geen wateraanvoer mogelijk in tijden van droogte, zal de waterkwaliteit aanzienlijk verslechteren en zal de kans op uiteindelijke droogval en vissterfte toenemen. Droogval van deze vijvers heeft ook effect op het grondwater ter plekke.

In de afgelopen jaren heeft het dagelijks bestuur op grond van artikel 1.19 van de Waterschapsverordening waterschap Vechtstromen van de mogelijkheid gebruik gemaakt om een onttrekkingsverbod voor oppervlaktewater uit openbare vijvers waar geen wateraanvoer mogelijk is af te kondigen in geval van grote waterschaarste of aanmerkelijke verslechtering van de kwaliteit daarvan.

Deze tijdelijke verboden zijn ingesteld in 2018, 2019, 2020, 2022, 2023, 2025 en 2026. Gelet op het veelvuldig afkondigen van deze verboden, wordt het verbod nu permanent gemaakt.

Doel van het permanente verbod op het onttrekken van oppervlaktewater uit openbare vijvers waar geen wateraanvoer mogelijk is, is het tegengaan van verslechtering van de waterkwaliteit en de vermindering van de waterkwantiteit van deze vijvers in tijden van droogte. Als gevolg van het ontbreken van wateraanvoer voor deze vijvers, zijn deze vijvers hier in het bijzonder kwetsbaar voor.

Het permanente verbod richt zich op onttrekkingen door mobiele installaties zoals zuigwagens, giertanks en (tijdelijk) aangelegde onttrekkingsvoorzieningen (pompen). Het verbod richt zich niet op particuliere onttrekkingen van oppervlaktewater uit deze vijvers voor beregening of bevoeiing van percelen direct grenzend aan de vijvers. Het debiet van deze onttrekkingen is erg laag. Het gemiddelde debiet van een particuliere tuinpomp ligt tussen de 3 en 5 m³ per uur. Reden om het verbod op onttrekkingen vanaf 5 m³/uur in te stellen. In extreem droge situaties kan ook voor deze particuliere onttrekkingen van oppervlaktewater uit de vijvers alsnog een tijdelijk verbod worden afgekondigd.

Het permanente verbod geldt in de periode van 1 maart tot 1 november, zijnde het groeiseizoen voor gewassen. Openbare vijvers waar geen wateraanvoer mogelijk is worden buiten deze periode aangevuld met neerslag en door hogere grondwaterstanden vanuit het grondwatersysteem. Daarmee is kans op verslechtering van de waterkwaliteit en droogval dan kleiner en is het niet nodig het permanente verbod voor die periode (1 november tot 1 maart) in te stellen.